

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii -

Tamara Chișca-Doneva, Ala Cobăneanu,
Nicolae Craiu, Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de Galina Nefiodchin,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Nefiodchin
împotriva lui Chiril Efros, intervenient accesoriu Maria Efros cu privire la
partajarea averii comune în devălmășie,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016

c o n s t a t ă :

La 31 iulie 2015 Galina Nefiodchin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Chiril Efros, intervenient accesoriu Maria Efros cu privire la
partajarea averii comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii a menționat că, s-a aflat în relații de căsătorie cu Chiril
Efros în perioada 01.11.1980 – 03.05.1996.

Susține că, în timpul căsătoriei, împreună cu pârâtul au construit casa de locuit
individuală situată pe str. Dacia 25 com. Măgdăcești raionul Criuleni care împreună
cu terenul pe care este amplasată nu au fost înregistrate în Registrul bunurilor
imobile.

Relevă că, după divorț și pînă în prezent, în casă a rămas să locuiască pârâtul
însă au convenit în mod verbal ca jumătatea ce-i revine reclamantei să fie transmisă
unuia din copiii lor comuni, promisiune care nu a fost îndeplinită.

Solicită partajarea dreptului de proprietate comună asupra casei de locuit
individuală situată pe str. Dacia 25 com. Măgdăcești raionul Criuleni, atribuirea
Galinei Nefiodchin și lui Chiril Efros a câte ½ cotă-parte din dreptul de proprietate
asupra imobilului nominalizat cu încuviințarea înregistrării în Registrul bunurilor
imobile a dreptului de proprietate al reclamantei în privința a ½ cotă-parte din casa de

locuit, încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Criuleni din 08 iunie 2016 s-a admis acțiunea, s-a partajat în două cote-părți ideale casa de locuit amplasată pe str. Dacia 25 com. Măgdăcești, raionul Criuleni cu atribuirea a câte ½ cotă-parte ideală din imobil după Galina Nefiodchin și Chiril Efros, s-a încasat de la Chiril Efros în beneficiul Galinei Nefiodchin cheltuielile de judecată în mărime de 240 de lei. Hotărârea pronunțată constituie temei de înregistrare a dreptului de proprietate ce aparține Galinei Nefiodchin și Chiril Efros în privința casei de locuit amplasată pe str. Dacia 25 com. Măgdăcești raionul Criuleni.

Prima instanță a reținut că, în speță a fost respectat termenul de prescripție extinctivă, iar acțiunea este întemeiată luând în considerare faptul că, imobilul în litigiu a fost construit în timpul căsătoriei și prin urmare constituie proprietate comună în devălmășie a părților în proces (reclamantă și pârât).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 s-a admis apelul declarat de Chiril Efros, s-a casat hotărârea primei instanțe și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca tardivă acțiunea înaintată de Galina Nefiodchin împotriva lui Chiril Efros, intervenient accesoriu Maria Efros cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

Instanța de apel a constatat că, acțiunea a fost înaintată la 31 iulie 2015, prin urmare în speță a fost omis termenul de prescripție extinctivă or, acesta a expirat la 14 mai 1999. Totodată, reclamanta nu a solicitat repunerea în termen a acțiunii.

La data de 12 ianuarie 2017 Galina Nefiodchin a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel este nemotivată și a aplicat eronat articolul 272 alin. (2) din Codul civil și art. 25 alin. (8) din Codul familiei.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Galina Nefiodchin urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe pentru următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că actul judecătoresc menționat a fost emis cu aplicarea eronată a prevederilor ce reglementează termenul de prescripție extinctivă.

Potrivit art. 25 alin. (1), (3) și (8) din Codul familiei, împărțirea proprietății în devălmășie a soților poate fi făcută atât în timpul căsătoriei, cât și după desfacerea ei, la cererea oricărui dintre soți. În caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se

face pe cale judecătorească. Pentru împărțirea bunurilor proprietate în devălmășie a soților a căror căsătorie a fost desfăcută, se stabilește un termen de prescripție de 3 ani.

Conform prevederilor articolului 8 din Codul familiei, cerințele ce țin de relațiile familiale sânt imprescriptibile, cu excepția cazurilor când termenele pentru apărarea dreptului lezată sânt prevăzute în mod expres de prezentul cod. La examinarea cerințelor ce țin de relațiile familiale, instanța judecătorească aplică normele care reglementează prescripția în conformitate cu prevederile articolelor respective ale Codului civil.

În conformitate cu prevederile art. 272 alin. (1) și (2) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. Dacă legea prevede altfel, prescripția începe să curgă de la data când obligația devine exigibilă, iar în cazul obligației de a nu face, de la data încălcării acesteia. În cazul în care dreptul subiectiv este afectat de un termen suspensiv sau de o condiție suspensivă, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data împlinirii termenului ori a realizării condiției.

Articolul 371 din Codul civil statuează că, bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sânt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobândit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie până la proba contrară.

Potrivit prevederilor art. 315 alin. (1), (2), (3) și (4) din Codul civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului. Dreptul de proprietate este perpetuu. Dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț. Dreptul de folosință include și libertatea persoanei de a nu folosi bunul.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, imobilul de pe strada Dacia nr. 25, com. Măgdăcești, a fost edificat în anul 1982 de către soții Chiril Efros și Galina Efros, fapt confirmat prin extrasul din registrul de evidență a gospodăriilor nr. 14 în Primăria comunei Drăsliceni pe satul Măgdăcești pentru anii 1983-1985 (f.d. 44-49).

Succesiv, prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, din 03 mai 1996 a fost desfăcută căsătoria încheiată între Chiril Efros și Galina Efros la 01 noiembrie 1980 (f.d. 13).

În această ordine de idei, se ajunge la concluzia că, bunul imobil - casa de locuit individuală situată pe str. Dacia nr. 25, com. Măgdăcești, raionul Criuleni, a fost edificată în timp ce Chiril Efros și Galina Nefiodchin erau în relații de căsătorie și în acest sens se prezumă că aparține cu drept de proprietate comună în devălmășie a foștilor soți, la acest capitol prima instanța a ajuns la o concluzie justă despre faptul că acest bun imobil este proprietate în devălmășie a soților.

Circumstanțele date se confirmă și prin declarațiile martorilor Raisa Guțu și Serghei Efros, care fiind audiați în cadrul dezbaterilor judiciare au declarat că, sunt copiii lui Chiril Efros și Galina Nefiodchin și după desfacerea căsătoriei dintre aceștia, ambii au continuat să se folosească de casa de locuit, fie personal, fie prin intermediul copiilor.

Succesiv, prin declarațiile martorilor își găsesc confirmare alegațiile recurenteii precum că, după desfacerea căsătoriei, Chiril Efros și Galina Nefiodchin au avut o înțelegere/acord verbal privind partajul casei de locuit din str. Dacia nr. 25, com. Măgdăcești, raionul Criuleni, conform căreia fiecăruia dintre soți îi revine câte ½ cotă-parte din acest bun imobil. La fel, conform înțelegerii, Chiril Efros urma să înregistreze cota-parte ce îi revine Galinei Nefiodchin din bunul imobil litigios pe numele fiului comun al acestora, Serghei Efros la atingerea majoratului (f.d. 81, 82).

Pornind de la aceasta, instanța de recurs opinează că, dreptul de proprietate este un drept perpetuu, care durează atâta timp cât există bunul și nu poate fi stins prin neuz. Caracterul perpetuu al dreptului de proprietate este durată în timp a obiectului său, indiferent de patrimoniul în care este cuprins într-un anumit moment al existenței sale.

Aderent, Colegiul remarcă că, în acțiunile privind apărarea dreptului de proprietate momentul de încălcare a dreptului este considerată ziua în care proprietarul a aflat despre încălcarea dreptului său, iar dacă proprietarul nu a știut despre încălcarea dreptului din neglijență, sau alte motive întemeiate, începutul curgerii prescripției urmează a fi calculat din momentul în care el trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

În lumina circumstanțelor de fapt constatate și expuse supra, se ajunge la concluzia că, intimatul nu a îngădit accesul recurenteii în bunul imobil amplasat pe str. Dacia nr. 25, com. Măgdăcești, raionul Criuleni, precum și nu a violat dreptul de posesie și folosință a acesteia în privința bunului imobil litigios.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că, instanța de apel greșit a conchis că acțiunea este depusă cu expirarea termenului de prescripție, care a expirat la 14 mai 1999, or, probatoriul anexat la materialele pricinii atestă faptul că, recurenta a aflat despre încălcarea dreptului său asupra casei de locuit amplasată pe str. Dacia nr. 25, com. Măgdăcești, raionul Criuleni, cu doi ani înainte de depunerea acțiunii în instanța de judecată.

Cu titlu secundar, Colegiul remarcă faptul că prin respingerea de către instanța de apel a acțiunii ca tardivă (cu încălcarea prescripției extinctive), instanța de apel a lipsit reclamanta de dreptul de proprietate asupra bunului imobil litigios care îl deținea în proprietate comună în devălmășie cu intimatul.

Din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Galina Nefiodchin, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 și a menține hotărârea Judecătoria Criuleni din 08 iunie 2016.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Galina Nefiodchin.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Nefiodchin împotriva lui Chiril Efros, intervenient accesoriu Maria Efros cu privire la partajarea averii

comune în devălmășie și se menține hotărârea Judecătoriei Criuleni din 08 iunie 2016.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Sveatoslav Moldovan